خراسان روزنامه صبح ایران
یکشنبه ۲۸ خرداد ۱۳۹۶ . ۲۳ رمضان ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۵۶۲

زهرا داور استاد دانشگاه و حقوقدان در خصوص داوری در طلاق می گوید: داوری و حل اختلاف بین زوجین از پایه اسلام و در مفاهیم قرآنی به مراتب مورد تاکید قرار گرفته است و این موضوع ریشه در قرآن دارد. وی در ادامه می افزاید: در متون قرآن به صراحت آمده است که اگر زن و مرد خواهان جدایی از یکدیگر هستند باید هر یک از آنها یک نفر را به عنوان طرفین دعوای خود انتخاب کرده تا با بررسی مشکلات بینشان، به حل و فصل آن اقدام کنند.

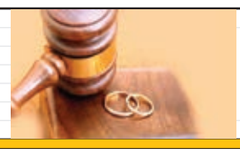

داوری ریشه در قرآن دارد

گزارشی از الزام قانونی و شرعی داوری در طلاق که جدی گرفته نمی شود

داوری تشریفاتی طلاق

خبیری
info@khorasannews.com

داوری وحکمیت از شیوه های حل و فصل دعاوی در میان مردم بوده و دین مبین اسلام نیز برای حل اختلافات زناشویی از طریق داوری وحکمیت اهمیت ویژه ای قائل شده به طوری که خداوند در آیه ۱۲۸ سوره نسا در قرآن می فرماید: "اگر زنی از شوهرش بیم ناسازگاری یا اعراض داشته باشد، بر آن دو باکی نیست که با یکدیگر صلح کنند و صلح بهتر است". لذا قانون گذار نیز اهمیت خاصی برای داوری در دعاوی خانوادگی قائل شده و در قانون حمایت از خانواده، ارجاع به داوری در دعوی طلاق را ضروری دانسته است. در ماده ۲۷ قانون حمایت از خانواده به امر داوری به صراحت اشاره شده و آمده است: در کلیه موارد درخواست طلاق، به جز طلاق توافقی، دادگاه باید به منظور ایجاد صلح و سازش موضوع را به داوری ارجاع کند. دادگاه در این موارد باید با توجه به نظر داوران رأی صادر کند و چنانچه آن را نپذیرد، باید نظریه داوران را با ذکر دلیل رد کند. همچنین در ماده ۲۸ این قانون نیز تصریح شده پس از صدور قرار ارجاع امر به داوری، هریک از زوجین مکلفند ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ یک نفر از نزدیکان متأهل خود را که حداقل سی سال داشته و آشنا به مسائل شرعی و خانوادگی و اجتماعی باشد به عنوان داور به دادگاه معرفی کنند.

■ آیا داوری در محاکم قضایی در دعاوی خانوادگی اجرا می شود؟

با توجه به اهمیت و نقش داوری در اسلام و مقررات وضع شده، برای بررسی این که آیا داوری در دعاوی خانوادگی وپرونده های طلاق اجرا می شود یا نه ؟ به مجتمع قضایی خانواده مشهد مراجعه می کنیم.

■ داوری در روند طلاق اجرا می شود

خانم جوانی که به اتفاق مادرش در حال خارج شدن از دادگاه است با بیان این که از ۲ سال قبل به دنبال گرفتن طلاق از همسرش به صورت یک طرفه است، درباره اجرا شدن بحث داوری واستفاده از معتمدین دو خانواده برای اعلام نظر در روند طلاق برای امکان سازش بین زوجین می گوید: داوری در روند طلاق اجرا می شود واکنون نیز قاضی از ما خواسته داور به دادگاه معرفی کنیم. وی می افزاید: قاضی اعلام کرده که داوران باید ۳۵ سال به بالا داشته ومرد باشند واز بستگان درجه یک و ۲ نیز نبوده اما از زندگی دو طرف اطلاع کافی داشته باشند که معرفی چنین افرادی به دادگاه برای داوری کار سختی است . او مدعی می شود: افرادی که برای داوری از سوی طرفین معرفی می شوند باید فرم مخصوص داوران را پر ودر آن اعلام نظر کنند که زوجین می توانند سازش کنند یا نه وپس از اعلام نظر داور این فرم ها تحویل دادگاه می شود به همین دلیل برخی از متقاضیان طلاق افرادی را از بیرون بدون این که خویشاوند شان باشند، به دادگاه معرفی می کنند. وی اضافه می کند: من هم اگر نتوانم داوری از میان خویشاوندان انتخاب کنم باید افرادی را پیدا کرده وبه عنوان داور به دادگاه معرفی کنم.

■ معرفی ۲ رهگذر برای داوری!

یکی دیگر از مراجعه کنندگان به مجتمع قضایی خانواده که خانم جوانی است نیز در پاسخ به روند داوری در دادگاه خانواده می گوید: مادرم برای طلاق مراجعه کرده واکنون دادگاه از مادر وپدرم خواسته داور معرفی کنند و ما نیز به دلیل این که کسی در خانواده حاضر به داور شدن نیست، به دنبال داور از بیرون هستیم که دو نفر رهگذر در بیرون دادگاه قبول کردند به عنوان داور به دادگاه معرفی شان کنیم اما دادگاه قبول نکرده واعلام کرده است که باید از طرف قاضی به آن ها نامه داده شود. او ادعا می کند: دادگاه به پدر ومادرم گفته است اشکالی ندارد همین افراد را به عنوان داور معرفی کنید اما برای رسمیت بخشیدن به کار، باید معرفی نامه از قاضی داشته باشند. اطراف ساختمان وداخل محوطه دادگاه خانواده پر است از جمعیتی که بیشتر آن ها را زنان جوان ومیانسال به خود اختصاص داده اند اما در این میان تنها زوجین متقاضی طلاق می توانند وارد ساختمان دادگاه شوند. مقابل در ورودی دادگاه ایستاده وبه دنبال راهی برای ورود به دادگاه هستم که فردی از ساختمان دادگاه خارج می شود که به نظر می رسد قاضی یا وکیل است. به سراغ او می روم وبا بیان این که خبرنگار هستم سوال می کنم از قضات دادگاه خانواده هستید ؟ در پاسخ می گوید: درچه موردی سوال دارید که موضوع گزارش وبحث اجرای داوری در دادگاه های خانواده را مطرح می کنم.

تمایلی ندارد که بگوید قاضی است ومی گوید: من هم یک شهروند هستم ونظراتم را بیان می کنم. او مدعی می شود : متاسفانه برخی از وکلا برای به دست آوردن درآمد دست به هر کاری می زنند وبا دریافت وکالت از زوجین، روند طلاق را در دادگاه پیش برده ودر بحث حکمیت هم اعلام می کنند حکمیت اجرا شده وشاید سیستم هم بداند اما به دلایلی این موضوع مطرح نمی شود که این مسئله یکی از آفت های دادگاه های خانواده است. وی می افزاید: در برخی موارد در روند طلاق، داوری حتی اجرا نمی شود اما وکلا با ترفندهایی اعلام می کنند که داوری انجام شده است. این کار در خارج از سیستم انجام می شود زیرایکی از شرایط معرفی داور این است که وی باید از بستگان درجه دو وسه زوجین نباشد اما اثبات این که فرد از وابستگان زوجین است، راحت وآسان نیست وبه دلیل حجم زیاد پرونده ها نیز نمی توانیم بررسی کنیم که داور معرفی شده به دادگاه با زوجین نسبت خانوادگی دارد یا خیر؟

وی ادعا می کند: متاسفانه برخی از همکاران این موارد را رعایت نمی کنند و بر اساس صحبت هایی که از سوی وکیل یا زوجین می شنود رای صادر می کنند که برخی از این صحبت ها به دروغ یا به دلیل اطلاع نداشتن از قوانین بیان شده یا برای رسیدن یکی از طرفین به خواسته هایش بوده است. وی با بیان این که برای آگاه ساختن طرفین از روند قضایی وقوانین، واحد ارشاد ومعاضدت در دادگاه ها چندین سال قبل برای پیشبرد اهداف عالیه سیستم قضایی دوباره احیا شد ودر حال حاضر نیز وجود دارد، اظهار می کند: از اسم این واحد مشخص است که باید مردم توسط این واحد نسبت به روند وقوانین قضایی ارشاد وآگاه شوند اما متاسفانه افراد وکارشناسانی که آنجا نشسته اند بیشترشان وکلایی هستند که موظف اند در دادگاه ها حضور داشته باشند وبه مراجعان اطلاع رسانی کنند اما برخی از آن ها غرض ورزانه رفتارهای خاصی دارند. وی می گوید : بحث داوری بسیار مهم است ودر اسلام به صراحت گفته شده که داوری باید انجام شود لذا در پرونده های طلاق باید یک داور از سوی مرد ویک داور از طرف زن معرفی شود. افراد بی طرفی که بنشینند وبر اساس واقعیات مذاکره کنند وبه نتیجه برسند اما متاسفانه اکنون از هر ۱۰۰ پرونده طلاق، شاید ۱۰ داوری روند صحیح وشرعی خود را طی کرده باشد البته قضات هم حق دارند زیرا حجم پرونده ها زیاد است. مگر در روز به چند پرونده می توانند رسیدگی کنند؟

■ به دنبال داور در پیاده رو

خانمی حدود ۵۰ ساله به همراه زنی جوان در پیاده روی مقابل دادگاه خانواده به این سو وآن سو می دوند. او هم برای طلاق مراجعه کرده است. وی می گوید : به دنبال داور طلاق هستیم ، می گویم مگر داور از بیرون بدون این که نسبتی با شما داشته باشد را دادگاه قبول می کند؟ پاسخ می دهد حتما قبول می کند زیرا شوهرم داور از بیرون دادگاه پیدا کرده واکنون منتظر معرفی داور از سوی من هستند ومن هم چون در خانواده فردی داوری ام را قبول نمی کند به دنبال شخصی می گردم تا به عنوان داور معرفی کنم.

■ داوری حالت فرمایشی پیدا کرده است

«مهری قنبرنیا» وکیل پایه یک که به امر وکالت اشتغال دارد، درباره داوری در روند طلاق می گوید: داوری بحث جدیدی نیست وطبق ماده واحده، قانونی تحت عنوان نبود سازش وجود دارد که یک موضوع تشریفاتی است و هرگاه دادگاه احراز کند که شرایط برای طلاق مهیاست به طرفین اعلام می کند که یک داور معرفی کنند، امری که مستند به آیات قرآن است.

وی می افزاید: اگر هریک از طرفین داور معرفی نکنند به طرف مقابل اعلام می کنند که به جای طرف، داور معرفی کند. وی با بیان این که فرمی برای اظهار نظر داوران معرفی شده از طرف زوجین وجود دارد، اضافه می کند: در این فرم داور مشخصات خود را درج وبه عنوان مثال اعلام می کند که شش ماه یا دو سال است که این زوج را می شناسد واز شرایط زندگی آن ها آگاه بوده وبر اساس شواهد ادامه زندگی آن ها امکان پذیر نیست وبهتر است حکم طلاق صادر شود. وی تصریح می کند : در طول دوران وکالتم عملا ندیده ام داوری غیر از این در فرم بنویسد واین فرم به دادگاه ارائه می شود. حال اگر دادگاهی سختگیرتر باشد داوران را احضار کرده وآن ها همین اظهارات مندرج در فرم را نزد قاضی بیان می کنند وعملا هم قاضی به این اظهارات ترتیب اثر می دهد. وی می گوید: با این تفاسیر میان وکلا این گونه جا افتاده که این موضوع صوری وتنها برای این است که ماده واحده قانونی در خصوص داوری اجرا وبه آیه قرآن هم عمل شده باشد. وی با اشاره به این که این موضوع تنها یک روند قانونی است وتاکنون هم در کاهش طلاق تاثیری نداشته است، اظهار می کند: من زیاد دیده ام که افراد رهگذر یا افرادی که جزو بستگانشان نبوده اند را به عنوان داور معرفی کرده اند. در دورانی که کارآموز بودم افرادی در اطراف دادگاه حضور داشتند وبا دریافت ۱۰ هزار تومان، داور می شدند وقاضی هم نمی توانست ایراد بگیرد که جزو بستگان درجه دو وسه طرفین هست یا نه؛ چون وقتی برای این کار ندارند که پرس و جو کنند واحراز شود که داور صوری است.

وی می گوید: پرونده طلاق در بحث داوری نیازمند فرم اظهارات داور ویک کپی از کارت ملی داور است واگر شعبه ای سختگیر باشد، اعلام می کند داوران در حضور قاضی اظهارات خود را نیز بازگو کنند در حالی که در بیشتر مواقع فرم های داوری همان بیرون دادگاه پر وبه دفتر قاضی تحویل می شود وشاید به دست خود قاضی هم نرسد مگر این که قاضی سختگیری کند که این موضوع به ندرت پیش می آید زیرا خود قضات هم می دانند این موضوع یک حالت فرمایشی پیدا کرده است.

■ روابط عمومی دادگستری: گزارش را منتشر کنید، نیاز بود جوابیه خواهیم داد

برای دریافت پاسخ دادگستری خراسان رضوی با مسئول روابط عمومی دادگستری استان تماس می گیریم که اعلام می شود: پاسخ منوط به مکاتبه کتبی است. نامه ای در تاریخ ۶ اردیبهشت با این مضمون برای روابط عمومی ارسال شد : "با احترام؛ پیرو مذاکرات تلفنی نظر به این که روزنامه خراسان رضوی گزارشی از روند دادرسی پرونده های طلاق وچگونگی اجرای بحث داوری در دادگاه های خانواده را در حال تهیه دارد، خواهشمند است هماهنگی های لازم برای پاسخ گویی ومصاحبه با رئیس کل دادگستری خراسان رضوی انجام شود. پیشاپیش از همکاری شما سپاس گزاریم". پس از چندین بار پیگیری از مسئول روابط عمومی دادگستری استان، وی اعلام کرد: گزارش را منتشر کنید اگر نیاز بود جوابیه خواهیم داد.

جدول متوسط [شماره ۶۸۵۹]

طراح جدول: مریم احمدی

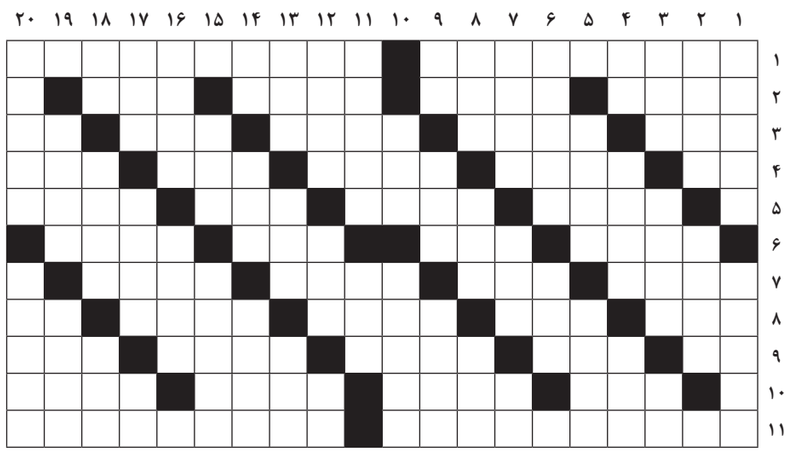

افقی:
۱-رمان مشهور بالزاک نویسنده فرانسوی - از آثار معماری صفویه ۲-بلبل-سمت چپ-غلاف شمشیر-فرمان ۳-شکننده- سخن -رئیس - خالص - کچل ۴-مادر عرب-دردها-اکنون-وسنی-جدا ۵-واحد پول ایران در دوره قاجار-حدس - چپق کوچک دسته کوتاه - از درختان سوزنی برگ ۶-تیز - نقاره بزرگ -مرطوب-سیماب ۷-بحرانی-نابینا-همسرفرعون-پروردگار ۸-آراستن-فرشته-آرزوها-پوسته نازک روی زخم-جهت ۹- حرکت اسب شطرنج - مات - احصاییه-غلام-توانایی ۱۰-منزل-وردنه-آبگینه -از اوراق بهادار ۱۱- شهری در خراسان رضوی - بزرگترین غار آبی جهان

عمودی:
۱-تهمت - صدارت ۲-شرم وحیا-خسیس ۳-هوای متحرک-همنشین-دشنام ۴-واحد سطح - آهسته -دفعه ۵- بزرگ - ستایشگر ۶- سرگردان - ماده ضدعفونی کننده آب ۷- نقاش - بخیه لباس - ترکیب مشک و عنبر ۸- اسب چاپار - ایستگاه قطار - زادگاه ابراهیم ۹- پرگویی - دیروز - از انواع جمله ۱۰ - درس خوانده - مهیا ۱۱ - بشاش - پرنده آش سردکن ۱۲- شریعت - گروه و دسته - روحانی زرتشتی ۱۳ - آتش - چربی - فعل امر از آمدن ۱۴ - غم - امر به سکوت - گوشه فوتبالی ۱۵ - غذای مریض - نوآوری ۱۶ - فلانی - آذوقه ۱۷ - گله - خنجر - حرف نداری ۱۸ - جنس خشن - ترانه - محکم ۱۹ - شاهد - سیاهی ۲۰ - دعاها - عارضه بزرگ شدن غده تیروئید

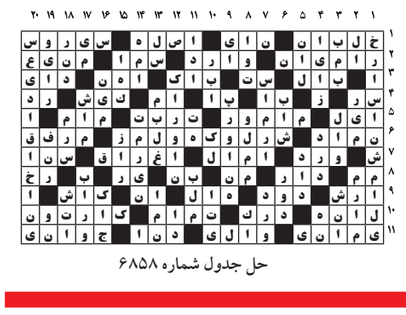

حل جدول شماره ۶۸۵۸

جدول سخت [شماره ۹۰]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱ - مسافر در راه مانده - مرام نامه سیاسی - کتف ۲ - گر ... تو باشی صد کاروان توان زد - با صداقت - میله تخت و بلند برای درآوردن تایر ۳ - دیوار بلند - شریف تر - پرورش دهنده حیوانات اهلی - پاسخ مثبت ۴ - بنیانگذار روانشناسی عمومی - قومی از نژاد سامی - تقسیم کننده - آن است که خود ببوید ۵ - عریان - دروغی - فیلمی ساخته داریوش مهرجویی - دارای جنبه داستانی ۶ - نوعی ماده معدنی شبیه شیشه - دلخواه و مطلوب - جدا ۷ - پیوسته و دائم - از شدت خنده بی حال شدن - به هیچ وجه - جواب سربالا ۸ - از الفبای فارسی - کاشف میکروب طاعون - مبتکر - پارچه ۹ - پاداش - مراسم بزرگداشت - استخوان قاعده زبان - سمت و سو ۱۰ - درک کردن - کیسه نایلونی دسته دار - معجون ۱۱ - الفبای گوش نواز - منطقه ای تاریخی در شمال غربی فرانسه - فیلمی ساخته مارتین اسکورسیزی با بازی جری لوئیس.

عمودی: ۱ - اولین جدول کلمات متقاطع جهان را طراحی کرد - بدن بی سر! ۲ - مخلوط شوره و زغال و گوگرد - واحد اندازه گیری حجم در انگلستان ۳ - مخفی - گروهی از گیاهان علفی که در مراتع می رویند ۴ - طمع - نقاش نامدار اسپانیایی - بالای زانو ۵ - رودی در روسیه - شکلی هندسی که قطرهایش عمود منصف یکدیگرند - اجاق کیک پزی ۶ - شکرگزار - ضرباهنگ ۷ - تحقیق - هادی الکتریسیته ۸ - بشقاب پرنده - لوله باریک در ساقه گیاه ۹ - قومی ایرانی - برگه دریافت کالا - پاراگراف ۱۰ - رنگین کمان - صوت اندوه و افسوس ۱۱ - شبانگاه - خوردن غذای اندک برای رفع گرسنگی ۱۲ - کوچکترین ذره عنصر - همراه پشتک - مفلوج ۱۳ - پهلوان افسانه ای آذری ها - کشف رازی ۱۴ - نگهبان - قسمت های میانی ۱۵ - سوار براسب - سخت و شدید ۱۶ - بله ایتالیایی - همسایه جلفا و شبستر - سخنان بیمار تب دار ۱۷ - خروس مازندرانی - سازگاری - حشره ای خونخوار ۱۸ - رهبر قزاق های روسی و فاتح سیبری - تجسم یافته ۱۹ - نسبت خانوادگی - سیاره زهره ۲۰ - پسوند فاعلی - دشمنی عمیق و پایدار.

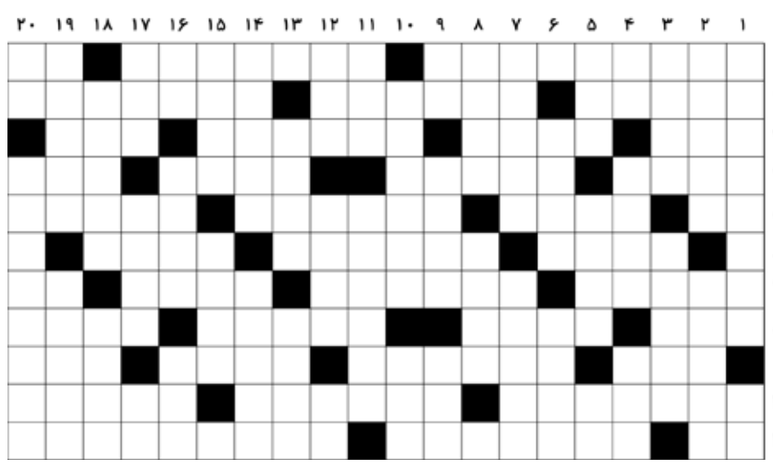

حل جدول شماره ۸۹